

ТЕМА:

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК
УКРАЇНИ У 2014-2016 РОКАХ.**

РЕВОЛЮЦІЯ ГІДНОСТІ.

ДОСТРОКОВІ ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА 2014 РОКУ.

БОЙОВІ ДІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ.

ПРЕЗИДЕНТСТВО В. ЯНУКОВИЧА (2010 – 2014)

- повернення до президентсько-парламентської республіки (рішення Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 р.);

- формування у Верховній Раді України пропрезидентської парламентської коаліції «Стабільність і реформи» (235 депутатів) (Партія регіонів; Комуністична партія; Блок Литвина; позафракційні депутати);

- Кадрові зміни держaparату: на більшість керівних посад у державі призначалися вихідці з Донбасу;

- Відновлення управлінської «вертикалі»

- Прийнято новий Податковий кодекс

- Податковий майдан

- Початок адміністративної реформи;

- Подальше реформування пенсійної системи;

- Кримінальне переслідування лідерів опозиції;

- Надмірна концентрація влади в руках В.Януковича та його «сім'ї», створення системи управління з елементами феодазму

РЕВОЛЮЦІЯ ГІДНОСТІ

- 28 - 29 листопада 2013 р. на Саміті глав держав у Вільнюсі Президент України Віктор Янукович не підписав Угоду про асоціацію між Україною та Євросоюзом

- протестні акції в Україні («Євромайдан»), спрямовані проти корупції, свавілля правоохоронних органів та сил спецпризначення, а також на підтримку європейського вектора зовнішньої політики України

- політичні та суспільні зміни в Україні з 21 листопада 2013 до лютого 2014 р.

СУЧАСНИЙ СТАН ЕКОНОМІКИ

- **Наприкінці 2008 р. – початку 2009 р.** Україна вступає у світову економічну кризу
- ✓ панічне підвищення курсу долара,
- ✓ падіння ВВП,
- ✓ зростання безробіття,
- ✓ зростання інфляції ...
- **Основними рисами сучасного економічного становища України є:**
- значна заборгованість держави, окремих галузей і підприємств зарубіжним країнам;
- відставання сектору економіки, який виробляє товари, від сектору економіки, який їх споживає;
- паливно-енергетична залежність;
- криміналізація стосунків між державним установами і бізнесом, розподілення між кланами найприбутковіших секторів економіки України;
- падіння промисловості (усереднений показник падіння по Україні (2014-2015) складає 10,7%)
- девальвація гривні;
- прискорення інфляційних процесів;
- Негативний вплив на економічну ситуацію подій на сході та півдні України.

УКРАЇНА У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

- **30 січня 1992 р.** Україна стала членом конференції з безпеки та співпраці в Європі.
- На початку XXI ст. Україна мала дипломатичні відносини зі 153 державами світу.
- **Правова база зовнішньої політики України:**
 - ✓ Декларація про державний суверенітет України (липень 1990 р.);
 - ✓ основні напрямки зовнішньої політики України (липень 1993 р.);
 - ✓ воєнна доктрина України (жовтень 1993 р.);
 - ✓ Конституція України (1996 р.).
- **Основні засади зовнішньої політики України:**
 - ❖ дотримання принципів рівноправності, взаємоповаги, взаємовигоди, невтручання у внутрішні справи;
 - ❖ вирішення всіх міждержавних суперечностей тільки політичними засобами;
 - ❖ без'ядерний статус України;
 - ❖ дотримання позаблокового статусу (згодом переглянуло цей пункт);
 - ❖ відсутність територіальних претензій тощо.

РЕАЛІЗАЦІЯ КУРСУ НА БЕЗ'ЯДЕРНИЙ СТАТУС УКРАЇНИ:

- Приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ);
- **5 грудня 1994 р.** – Будапештський меморандум - угода між Україною, США, Росією та Великою Британією про неядерний статус України. Угода містить пункти, що надають гарантії суверенітету та безпеки Україні;
- **Червень 1996 р.** - завершення процесу вивезення ядерної зброї з території України.

Підписання Будапештського

ВІДНОСИНИ З ЄС ТА НАТО

- Після проголошення незалежності заява України про свій європейський вибір;
- **1992 р.** - ратифікація Гельсінських угод, вступ України до ОБСЄ;
- **Березень 1992 р.** - приєднання України до Ради північноатлантичної співпраці - РПАС (тепер РЄАП).
- **1992 р.** - членство України у світових фінансово-кредитних організаціях - МВФ і ЄБРР;
- **1994 р.** - укладення Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС;
- **1994 р.** — участь України у програмі НАТО «Партнерство заради миру»;
- Обрання Україною як стратегічного напрямку розвитку інтеграцію в європейський економічний і політико-правовий простір
- **14 червня 1994 р.** — підписання у Люксембурзі між Україною та ЄС Угоди про партнерство та співробітництво (УПС), а також про залучення держави до співробітництва у сфері зовнішньої політики та політики безпеки ЄС;
- **Грудень 1996 р.** - прийняття Радою Міністрів ЄС Плану дій щодо України. Висловлено готовність розвивати і посилювати політичні і економічні відносини з Україною.

- **8-9 червня 1998 р.** - перше засідання Ради з питань співробітництва між Україною та Європейським Союзом у рамках УПС. Україна вперше офіційно заявила про прагнення набути статус асоційованого члена ЄС.

- **11 червня 1998 р.** - Президент України затвердив Стратегію інтеграції України до ЄС.

- **10 грудня 1999 р.** – Європейська Рада ухвалила Спільну стратегію ЄС щодо України (зміцнення відносин “стратегічного партнерства” між Україною та ЄС).

- 2004 – 2007 рр. – вступ до ЄС Польщі, Словаччини, Румунії

- Набуття Україною статусу країни-сусіда ЄС

- за **2007-2012 рр.** було проведено 21 раунд переговорів щодо підготовки Угоди про асоціацію між Україною та ЄС; 18 раундів переговорів щодо створення зони вільної торгівлі.

- **30 березня 2012 р.** у Брюсселі глави переговорних делегацій парафували Угоду

- 28 листопада 2013 р. Угоду мали підписати на XVII саміті, але 21 листопада

- уряд несподівано призупинив підготовку до підписання документу

- «Євромайдан»

Продовження курсу на євроінтеграцію:

- **21 березня 2014 року** у Брюсселі було підписано політичну частину Угоди про асоціацію з ЄС;
- **27 червня 2014 року** - Президент України Петро Порошенко підписав другу (економічну) частину Угоди про асоціацію з ЄС;
- **16 вересня 2014 р.** Європейський парламент ратифікував Угоду про асоціацію між Україною і Європейським Союзом синхронно з Верховною Радою України
- **3 1 листопада 2014 р.** вступило в силу тимчасове застосування Угоди про Асоціацію.

УКРАЇНА - НАТО

- **10 березня 1992 р.** - Вступ України до Ради північноатлантичного співробітництва (РПАС) (сьогодні Рада євроатлантичного партнерства - РЄАП);
- **1994 рік** - Приєднання до програми «Партнерство заради миру» (ПЗМ);
- **9 липня 1997 р.** - підписання Хартії про Особливе партнерство у Мадриді, заснування Комісії Україна - НАТО, відкриття місії України при НАТО, відкриття Центру інформації та документації НАТО в Україні;
- **22 листопада 2002 р.** - ухвалення Плану дій Україна - НАТО;
- **2004 рік** — Ратифікація угоди про підтримку операцій НАТО з боку України;
- **2005 рік** — Початок інтенсифікованого діалогу з НАТО з питань набуття членства та відповідних реформ як передумови переходу до Плану членства як останнього кроку щодо вступу у НАТО;
- **2006–2008 роки** - НАТО оголошує політику відкритих дверей щодо вступу України.
- **15 січня 2008 р.** — подання офіційної заяви щодо можливості приєднання України до Плану дій з членства (ПДЧ) в НАТО;
- **2 квітня 2010 р.** В. Янукович ліквідував міжвідомчу комісію з питань підготовки України до вступу в НАТО і національний центр з питань євроатлантичної інтеграції.

Відносини Україна – НАТО на сучасному етапі

- **23 грудня 2014 р.** Верховна Рада підтримала законопроект про відмову від позаблокового статусу
- **27 квітня 2015 р.** у штаб-квартирі НАТО було підписано угоду між Кабінетом міністрів України та Альянсом про співробітництво у сфері підтримки;
- **26 травня** введення у дію нової Стратегії національної безпеки, одним із головних завдань якої є формування умов для вступу в НАТО.
- **1 липня** Верховна Рада ратифікувала меморандум про співпрацю з НАТО та угоду щодо підтримки та постачання.
- У вересні - багатонаціональні військово-морські навчання Sea Breeze («Сі Бриз») в Одеській і Миколаївській областях, а також у північно-західній частині Чорного моря.

ВІДНОСИНИ З РОСІЙСЬКОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ

- ✓ З часу розпаду СРСР відносини між двома країнами часто були складними
- ✓ Росія розглядає Україну переважно як об'єкт власних геополітичних інтересів

СПІРНІ ПИТАННЯ У ВІДНОСИНАХ УКРАЇНА - РФ

Приналежність Кримського півострова:

- **травень 1992 р.** - заява Верховної Ради РФ про те, що акти про передачу Криму Україні не мають юридичної сили з моменту їх ухвалення
- **липень 1993 р.** - постанова і заява Верховної Ради РФ про фактичне відторгнення Севастополя від України та надання йому статусу міста Російської Федерації;
- визнання юридичної безпідставності рішення російського парламенту президентом Росії Б. Єльциним
- Проблему вирішили, коли Росія погодилася на те, щоб Крим залишився у складі України, зберігаючи при цьому автономний статус.

ПРИНАЛЕЖНІСТЬ СЕВАСТОПОЛЯ ТА РОЗМІЩЕНОГО В ЙОГО ПОРТУ ЧОРНОМОРСЬКОГО ФЛОТУ СРСР:

- Після довгих інтенсивних переговорів вирішено поділити Чорноморський флот, за російською його частиною зберегти право використовувати Севастополь як базу до 2017 р.
- **30 - 31 травня 1997 р.** - Великий україно-російський договір про дружбу, співробітництво і партнерство: — приймається «нульовий» варіант по боргам і власності СРСР за кордоном, поділено бухти Севастополя для базування флотів України та Росії.
- У **2010 р.** - Харківські угоди: подовжили термін перебування рос. флоту в Криму до 2042 р.

УКРАЇНО-РОСІЙСЬКІ ГАЗОВІ КОНФЛІКТИ:

- серія економічних конфліктів між компаніями НАК «Нафтогаз України» та «Газпром» щодо умов постачання природного газу з Росії до України, а також його транзиту до країн Європи:
- **2003 р.** - конфлікт щодо острова Тузла
- ✓ Українсько-російський газовий конфлікт 2005 -2006;
- ✓ Українсько-російський газовий конфлікт 2008 -2009;
- **Харківські угоди 2010 р.:** здешевлення для України російського газу шляхом застосування знижки у вигляді анулювання митних зборів в обмін на продовження терміну перебування Чорноморського флоту Російської Федерації у Севастополі
- ✓ Російсько-українська газова війна 2013 – 2014 рр.

ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ ТА РФ ЗА ПРЕЗИДЕНСТВА В. ЮЩЕНКА:

Значне погіршення російсько-українських відносин:

- постачання російських енергоносіїв через територію України,
- визнання Голодомору 33-го року геноцидом,
- можливий вступ України до НАТО,
- статус російської мови в Україні.
- перманентні «економічні війни» («газовий конфлікт» 2005–2006 рр., «Сирна війна» 2012 р., «Шоколадна війна» 2013 р. тощо)

Відносини України та РФ за президенства В. Януковича

- На початку президентської каденції В.Януковича спостерігалася значна активізація українсько-російських відносин на всіх рівнях
- «Оптимізація» взаємовідносин була досягнута переважно ціною односторонніх поступок української сторони

Революція гідності

- Російська збройна агресія проти України:
 - Російська окупація Криму 2014 р.
 - Війна на сході України
- **27 січня 2015 р.** Верховна Рада України визнала у своїй заяві-зверненні до міжнародних організацій Росію як країну-агресора
- Санкції України щодо Росії (обмежувальні заходи проти юридичних осіб)
- Посилення санкцій з 16 вересня 2015 р.

